

## **Parlamentul României**

**Camera Deputaților**

**Senat**

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

### **Lege privind asistența spiritual-religioasă în spitale și statutul clerului spitalicesc**

#### **Art. 1**

Prezenta lege reglementează modul de exercitare a dreptului pacienților internați sau rezidenți în unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc la asistență spiritual-religioasă nestingherită și statutul clerului din cadrul unităților spitalicești sau al celor de tip spitalicesc care funcționează potrivit prevederilor Legii nr. 195/2006 cu modificările și completările ulterioare, sub coordonarea Ministerului Sănătății sau a autorităților administrației publice locale, după caz.

#### **Art. 2**

În înțelesul prezentei legi, termenii și noțiunile folosite au următoarea semnificație:

- a) **asistență spiritual-religioasă** – asistența specifică acordată de către reprezentanții cultelor religioase persoanelor internate în unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc;
- b) **unități spitalicești sau de tip spitalicesc** - unități sanitare publice cu paturi, precum și unități medico-sociale, de asistență socială ori de servicii sociale cu paturi (spitale, centre de sănătate, sanatorii, cămine/azile de bătrâni, centre de diagnostic și tratament, centre medicale

de specialitate etc.) subordonate Ministerului Sănătății, altor ministere și autorități centrale și instituții de stat, precum și autorităților publice locale sau aflate în administrarea cultelor recunoscute oficial în România.

c) **cler spitalicesc** – categorie distinctă de deservenți ai cultelor și asociațiilor religioase recunoscute în România (ierarhi, preoți, diaconi, prezbiteri, pastori, muftii, rabini etc.), autorizați anume pentru acordarea de asistență spiritual-religioasă în unități spitalicești sau de tip spitalicesc.

### **Art. 3**

(1) Statul recunoaște și garantează dreptul pacienților internați în unitățile de tratament medical la asistență spiritual-religioasă organizată în cadrul unităților spitalicești definite la art. 2, în conformitate cu art. 29 alin. (5) din Constituția României.

(2) În incinta și în perimetrul unităților spitalicești definite la art. 2, asistența spiritual-religioasă se acordă în beneficiul pacienților, vizitatorilor și angajaților, pe seama unui altar/loc de cult sau în spații anume destinate, prin intermediul clericilor anume desemnați de cultul din care fac parte.

(3) În cadrul unităților spitalicești sau de tip spitalicesc, asistența spiritual-religioasă se acordă cu respectarea prevederilor Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată.

### **Art. 4**

(1) Unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc au obligația să respecte convingerile sau identitatea religioasă a persoanelor spitalizate/internate/rezidente ca parte a stării lor de sănătate și echilibru mental-emoțional și fizic și să asigure accesul personalului clerical, în vederea răspunderii adecvate la solicitările spiritual-religioase ale pacienților și ale aparținătorilor acestora.

(2) Personalul neclerical esențial activității de cult, care deservește unitatea de cult ce funcționează în perimetrul unității spitalicești sau de tip spitalicesc, beneficiază de acces în acest scop în perimetrul unității, cu respectarea aceluiași reguli care privesc clerul spitalicesc.

(3) În unitățile cu un singur cleric angajat, în caz de indisponibilitate a acestuia (concediu de odihnă, concediu medical etc.), clericul suplinitor, pe baza unui act emis în acest sens de unitatea de cult care funcționează în perimetrul unității spitalicești sau de tip spitalicesc, beneficiază de acces pentru asigurarea continuității asistenței spiritual-religioase în unitatea respectivă.

(4) În unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc, orice persoană trebuie să poată beneficia de participarea la exercițiul cultului său religios (reculegere, rugăciune, participarea la serviciile și ritualurile religioase, hrană specifică, rituri funerare etc.), conform art. 29 alin. (5) din Constituția României.

(5) Unitatea de cult care funcționează în perimetrul structurilor definite la art. 2 amenajează după canoanele proprii un spațiu de cult pentru oficierea serviciilor și ritualurilor religioase, închinare, reculegere și rugăciune, consiliere și îndrumare spirituală, asigurarea esențialului de obiecte religioase și de materii de cult specifice, în beneficiul pacienților, vizitatorilor și personalului angajat în unitate. Conducerea unității asigură spațiul de cult, urmărindu-se mai întâi un amplasament la limita perimetrală a unității, cu acces din exteriorul și din interiorul acesteia, dacă nu se găsește, unul în incinta unității, iar în ultimă instanță, se vor oferi unității de cult una sau două încăperi din cadrul clădirilor unității, suficiente ca spațiu pentru cult și pentru depozitarea obiectelor de cult și a altor obiecte din inventarul unității de cult. Lăcașurile de cult construite de către culte aparțin acestora și beneficiază gratuit de folosința suprafeței construite pe perioada existenței construcției cu destinație de cult, conform art. 27 alin. (1) și (2) din Legea cultelor nr. 489/2006 cu modificările și completările ulterioare.

(6) Accesul bolnavilor, vizitatorilor și personalului angajat în unitatea spitalicească sau de tip spitalicesc în spațiul de cult este neîngrădit, dar se supune regulilor interne ale unității respective, pentru a nu stânjeni activitatea medicală ori serviciile sociale asigurate de unitate. Accesul în spațiul de cult se stabilește de către unitatea de cult și nu depinde de programul administrativ, medical sau de vizitare a pacienților/rezidenților unității.

(7) Exprimarea convingerilor religioase nu trebuie să aducă atingere funcționării serviciilor de sănătate, calității îngrijirilor medicale, regulilor de igienă, liniștii altor persoane spitalizate/internate/rezidente sau vizitatorilor acestora.

(8) Orice prozelitism religios este interzis, indiferent dacă este practicat de persoane spitalizate, de vizitatori, de membri ai personalului medical sau de către voluntari.

#### **Art. 5**

(1) Clerul spitalicesc este format din clericii autorizați care desfășoară activități spiritual-religioase în perimetrul unităților spitalicești sau al celor de tip spitalicesc publice.

(2) Clerul prevăzut la alin. (1) asigură asistență spiritual-religioasă potrivit dogmelor și preceptelor cultului de care aparțin.

(3) Principiile general aplicabile asistenței spiritual-religioase acordate în cadrul unităților spitalicești publice sau al celor de tip spitalicesc sunt grija față de sănătatea fizică, psiho-emoțională și spirituală a pacientului, respectarea principiilor de sănătate publică și nediscriminarea între pacienți, cadre medicale și personal auxiliar care își manifestă credința sau solicită în mod liber participarea la activități specifice cultului de care aparține clericul slujitor.

#### **Art. 6**

(1) Angajarea clericilor în unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc se face prin numire din partea cultului de care aparțin, pe seama entității de cult înființate pentru a funcționa în cadrul unității, cu respectarea normelor legale de angajare din unitatea respectivă, pe bază de contract de muncă sau convenție civilă de prestări de servicii, cu respectarea principalelor drepturi și obligații ale salariatului stipulate în Legea nr. 53/2003 privind Codul Muncii, cu completările și modificările ulterioare.

(2) Începând cu numărul minim de 40 de paturi al unității spitalicești sau de tip spitalicesc, un cult poate solicita unității respective includerea unei jumătăți de normă de cleric în schema sa de personal; începând cu numărul de 70 de paturi, se poate solicita o

normă întreagă, după modelul normării activității psihologilor; a doua normă se solicită unităților cu un număr minim de 500 de paturi, urmând ca unitatea spitalicească sau de tip spitalicesc să se adreseze finanțatorului pentru înființarea postului și bugetarea lui. Numărul de paturi se calculează înmulțindu-se numărul real de paturi al unității cu procentul de membri declarați ai cultului respectiv la ultimul recensământ al populației din arealul teritorial deservit de unitatea spitalicească sau de tip spitalicesc respectivă; în caz că unitatea respectivă este de interes și/sau adresabilitate regională sau națională, se vor folosi procentele de referință de la nivel regional, respectiv național. Începând cu numărul minim de 25 de paturi, un cult poate solicita încheierea unei convenții de prestări servicii, iar sub această cifră, unitatea spitalicească sau de tip spitalicesc se va adresa pentru asistență spiritual-religioasă unității administrative locale a cultului solicitat de persoana spitalizată/internată/rezidentă.

(3) Clericii din unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc sunt încadrați în schema de personal al unității în care își desfășoară activitatea și se subordonează din punct de vedere administrativ direct conducătorului acesteia – manager, director general etc.

(4) Pe durata activității lor în unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc, clericii sunt asimilați din punct de vedere administrativ personalului de specialitate încadrat în unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc (psihologi, asistenți sociali etc.) și din punct de vedere salarial psihologilor cu cel mai ridicat nivel/coeficient de salarizare din unitatea respectivă, sau dacă nu există, din tipul de unitate respectiv cu un număr superior de paturi, echivalându-se gradele profesionale I, II, definitiv și debutant cu respectiv principal, specialist, practicant și stagiar ale psihologilor și fac parte din categoria distinctă a clerului spitalicesc.

(5) Clerului spitalicesc îi sunt aplicabile, în mod corespunzător, toate drepturile prevăzute de Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare.

## **Art. 7**

(1) În vederea implementării prevederilor prezentei legi, în Ministerul Sănătății se organizează și funcționează o structură de asistență religioasă.

(2) Organizarea, componența și atribuțiile Secției de asistență religioasă se stabilesc prin regulamentul său de organizare și funcționare.

(3) Șeful structurii de asistență religioasă are rang onorific de vicar administrativ și este numit în funcție de Ministrul Sănătății, la propunerea Bisericii Ortodoxe Române, în urma consultării ecumenice a cultelor care au reprezentare în corpul clerului spitalicesc, dintre clericii care îndeplinesc condițiile pentru această funcție.

(4) Șeful structurii de asistență religioasă coordonează activitatea preoților, pastorilor și deservenților altor culte, permanenți și angajați pe bază de convenții civile de prestări servicii.

(5) Șeful structurii de asistență religioasă se subordonează direct Ministrului Sănătății.

(6) Șeful structurii de asistență religioasă este angajat pe un post asimilat celui de șef serviciu.

## **Art. 8**

(1) Funcțiile principale ale clerului spitalicesc vizează asigurarea asistenței spiritual-religioase pentru pacienți, vizitatori și angajați ai unității în care își desfășoară activitatea.

(2) În exercitarea asistenței spiritual-religioase în unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc, membrii clerului spitalicesc oficiază servicii religioase, individuale și de grup, potrivit dogmelor și preceptelor fiecărui cult, după caz, și activități de educație religioasă.

(3) Clericul spitalicesc este membru onorific al Consiliului etic, dacă acesta există, cu drept de vot consultativ, și poate fi numit sau ales membru onorific sau cu drepturi depline în comisia de disciplină și în alte comisii și consilii ale spitalului, contribuind și militând pentru pace, echilibru, respect, onestitate, dedicare profesională și dezbateri constructive, orientate spre soluții și binele comun la nivel de unitate spitalicească sau de tip spitalicesc.

(4) Din bugetul oferit de cult și în măsura posibilităților, din fondurile colectate de unitatea de cult din care fac parte, clerul spitalicesc susține proiecte și activități social-filantropice în unitatea spitalicească sau de tip spitalicesc.

(5) Clericii mai multor culte pot împărtăși același spațiu pentru desfășurarea activității specifice, în funcție de dogmele și preceptele fiecărui cult, după caz.

#### **Art. 9**

În exercitarea asistenței spiritual-religioase în cadrul unităților spitalicești sau al celor de tip spitalicesc, clericii nu pot desfășura următoarele activități:

- a) Să exprime opinii în legătură cu actele și procedurile medicale;
- b) Să participe la mitinguri, demonstrații și manifestații cu caracter medical;
- c) Să participe la activitatea sindicală din sistemul sanitar.

#### **Art. 10**

(1) În vederea asigurării necesităților de asistență spiritual-religioasă, în termen de 90 zile de la adoptarea prezentei legi, Ministerul Sănătății va elabora metodologia, procedura și condițiile în care unitățile spitalicești publice sau cele de tip spitalicesc pot angaja clerici.

(2) La elaborarea metodologiei, procedurii și condițiilor în care unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc publice pot angaja clerici, vor participa reprezentanții cultelor recunoscute oficial în România, în baza unui acord de cooperare cu Ministerul Sănătății.

(3) În termen de 90 zile de la adoptarea metodologiei, procedurii și condițiilor prevăzute la alin (2), unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc publice în cadrul cărora se acordă asistență spiritual-religioasă își vor modifica regulamentele potrivit noilor prevederi.

(4) Clericii deja angajați în unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc beneficiază de prevederile art. 6 alin. (4) începând cu luna calendaristică următoare celei în care prezenta lege a fost publicată în Monitorul Oficial.

## **Art. 11**

(1) În vederea bunei desfășurări a activității spiritual-religioase, unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc asigură resursele pentru funcționarea administrativă a unităților de cult care funcționează în perimetrul acestora. Activitatea de cult și obiectele sacre se asigură de către unitatea de cult.

(2) Alocările disponibile și sursele de finanțare sunt aprobate prin Hotărâre a Guvernului, a Consiliului Local, Consiliului Județean sau a Consiliului General al Municipiului București, după caz.

## **Art. 12**

(1) Cariera clerului spitalicesc este independentă de cariera personalului de specialitate din unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc, acesta neputând interfera în cariera clericilor și nici clericii în cea a personalului de specialitate.

(2) Unitatea spitalicească este datoră să respecte doctrina, canoanele și practica clerului spitalicesc.

(3) Clerul spitalicesc este dator să respecte deciziile și hotărârile cu caracter medical.

## **Art. 13**

(1) Abaterile disciplinare ale clericilor din unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc de la îndatoririle ce le revin potrivit doctrinei, canoanelor și practicii bisericești pot fi constatate doar de către structurile religioase ale cultelor din care fac parte, potrivit propriilor regulamente și dispoziții.

(2) În situația destituirii din slujirea clericală sau a caterisirii, aspecte care duc la pierderea calității de cleric, unitatea spitalicească sau de tip spitalicesc va aplica dispozițiile legale în vigoare în vederea încetării raporturilor de muncă și a contractului de muncă ale clericului asupra căruia cultul din care face parte a emis decizia destituirii sau caterisirii.

(3) Încălcarea îndatoririlor administrative în sarcina clericilor din unitățile spitalicești sau de tip spitalicesc pot fi constatate doar de către conducerea unității spitalicești în care își desfășoară activitatea, potrivit propriilor reguli și regulamente.

**PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR**

**PREȘEDINTELE SENATULUI**